

Komikern som skämtar om allvar

Berättelse

Özz Nûjen föddes 1975 i staden Bismil, som ligger i den kurdiska delen av Turkiet. När han var åtta år flydde familjen från oroligheterna och kom till Sverige. De bosatte sig i Rinkeby utanför Stockholm, och där växte Özz upp. Hans pappa hade tecknat satirbilder som drev med makthavarna i Turkiet, vilket var en av orsakerna till att familjen tvingades lämna landet.

Özz började sin karriär som skådespelare och manusförfattare, men det var standupkomiken som skulle göra honom känd. År 1999 stod han på en scen för första gången och provade att vara rolig inför en publik. Det gick bra, även om det säkert var nervöst i början. Sedan dess har han blivit en av Sveriges mest profilerade komiker.

Det som gör Özz Nûjen speciell är att han inte bara skämtar för att få folk att skratta. Han tar upp svåra ämnen som politik, rasism, mänskliga rättigheter och krockar mellan kulturer. Han använder sina egna erfarenheter som invandrare, och han vågar säga saker som andra inte vågar. Många jämför honom med den amerikanske komikern Jon Stewart, eftersom han blandar skarp samhällskritik med humor.

Genom åren har Özz gjort flera stora soloföreställningar. I "Dålig stämning" och i "Statsminister Özz Nûjen" låtsades han till exempel att han var Sveriges statsminister, vilket gav honom chansen att skämta om hur landet styrs. Tillsammans med komikern Måns Möller har han också gjort föreställningar om historia, där de berättar om viktiga händelser på ett roligt sätt. Trots att ämnena ofta är allvarliga lyckas han få publiken att både skratta och tänka.

Özz Nûjen har inte bara stått på scen. Han har också synts i tv-program och filmer, och han har varit programledare. Hans humor delar ibland publiken, eftersom han inte är rädd för att ta ställning. Å andra sidan är det just modet som gör honom respekterad. Han visar att en person som kom till Sverige som barn kan bli en viktig röst i samhället, och att humor kan vara ett sätt att prata om sådant som är svårt.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
oroligheter	när det är farligt och bråkigt i ett land
flydde	lämnade ett land snabbt för att det var farligt
satirbilder	roliga teckningar som kritiserar makthavare
makthavare	personer som bestämmer i ett land
karriär	de jobb och den utveckling man har i sitt yrkesliv
profilerad	Hon är en profilerad röst i debatten.
mänskliga rättigheter	regler om hur alla människor ska få behandlas

ORD	FÖRKLARING
krockar mellan kulturer	när olika sätt att leva möts och det blir problem
samhällskritik	när man påpekar vad som är fel i samhället
statsminister	den person som leder Sveriges regering
ta ställning	tydligt säga vad man tycker
respekterad	någon som andra ser upp till

Läsförståelsefrågor

- Var föddes Özz Nûjen?
  - I Rinkeby i Stockholm
  - I en kurdisk del av Turkiet
  - I huvudstaden i Sverige
- Varför var familjen tvungen att lämna Turkiet?
  - Pappans satirbilder gjorde makthavarna arga och det var oroligt
  - De ville hitta ett varmare land
  - Pappan hade fått ett jobb i Sverige
- Hur gammal var Özz när han kom till Sverige?
  - Tre år
  - Åtta år
  - Femton år
- Vad menas med att Özz "tar ställning" i sin humor?
  - Att han bara berättar enkla skämt
  - Att han tydligt säger vad han tycker om svåra frågor
  - Att han aldrig pratar om politik
- Varför jämför många honom med Jon Stewart?
  - För att de ser likadana ut
  - För att båda kombinerar samhällskritik med humor
  - För att de är födda i samma land
- Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  - Özz Nûjen gjorde sin standupdebut redan på 1990-talet.
  - Özz Nûjen har bara arbetat med standup och aldrig synts i tv.
  - Özz Nûjen tjänar mest pengar av alla komiker i Sverige.
- Vad ville Özz visa när han spelade statsminister i sina föreställningar? (Skriv en eller två meningar.)
- Varför kan man säga att Özz Nûjens humor "delar publiken"? (Skriv ditt eget svar.)
- Texten säger att Özz pappa tecknade satirbilder. Vad kan det berätta om varför Özz själv vågar kritisera makten? (Tänk efter och svara.)
- Vad menar texten med att humor kan vara ett sätt att prata om sådant som är svårt?

Diskussionsfrågor

- Kan humor förändra hur människor tänker om samhället? Hur då?
- Är det viktigt att komiker vågar skämta om politik och makt? Varför eller varför inte?
- Özz använder sina egna erfarenheter i sin humor. Vad i ditt eget liv skulle kunna bli en bra berättelse?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en person som du tycker vågar säga viktiga saker, även när det är svårt. Vad gör den personen och varför beundrar du den?